

Plan mot kränkande behandling

Robäckens förskola

Ansvarig rektor: Carina Westin

Giltighetstid: 2023-11-30 – 2024-11-30

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn, personal och vårdnadshavare.

2. Vision och arbetssätt

Vår förskola ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspeka och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation.

Vårt förebyggande arbete bygger på risker som förskolan identifierat i kartläggningen. Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker som finns. Exempelvis:

- Att vara uppmärksam på/ tolka barnens signaler på om något inte är bra.
- Skapa överblickbara miljöer inne och ute.
- Personalen deltar i barnens lekar ibland.
- Personalen är uppmärksam på varandras förhållningssätt mot barnen och ska ta upp saker som inte är ok.

3. Kartläggning av risker

Lpfö18 anger att varje barn ska utveckla sin förmåga till ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften. Att inte kunna göra sig förstådd eller inte förstå sin omvärld kan skapa frustration hos barnen vilket kan leda till otrygghet och konflikter i gruppen.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
<p>”Du får inte komma på mitt kalas”.</p> <p>“Hej snorkråkan”.</p> <p>I olika grupp sammansättningar i rum/ miljöer som kan vara obevakade i korta stunder.</p>	<p>Barn har berättat hemma om att de blivit kallade smeknamn de inte tycker är ok.</p> <p>Personalen har sett/ hört olämpliga beteenden/ ord.</p> <p>Barnen själva kommer och berättar/ ber om hjälp att reda ut en del situationer.</p>	<p>Platser där barn leker själva, när barnen är medvetna om att ingen vuxen är närvarande just då.</p> <p>Barnen testar gränser och söker respons på beteenden som inte är ok.</p>

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
<p>Skapa regler tillsammans med barnen.</p> <p>Regler som berör trivsel, gott kamratskap och vilket språk vi använder.</p> <p>- Viktigt att veta skillnaden på att skratta med eller åt någon.</p> <p>- Skoj eller retsamhet.</p> <p>Personal säger stopp och pratar med berörda.</p> <p>Våga markera när olämpliga uppföranden uppstår.</p> <p>Återkommande samtal med gruppen om hur ett bra kamratskap upprätthålls.</p> <p>Informera berörda vårdnadshavare om hur vi jobbar med gott kamratskap och hur vi agerar eller löst ovälkommande situationer.</p>	<p>Barnen är väl medvetna om våra regler och vi fortsätter att påminna varandra, pedagoger och barn om hur vi ska vara i våra miljöer och mot varandra eftersom vi är medvetna om vad vi bestämt.</p> <p>Vi pedagoger har organiserat oss både inomhus och i vår utemiljö.</p> <p>Det händer fortfarande att barnen testat gränser mot varandra.</p>	<p>Det ger bättre trygghet i barngruppen av att vi pedagoger är organiserade utomhus, på gården och inomhus i våra lärmiljöer.</p>

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Barnen ska våga tro på sig själva. Vara trygga med olika sätt att uttrycka sig på. Våga svara eller prova, att säga "fel" eller att det blir tokigt gör inget.

Arbetslaget organiserar en säker, trygg, rolig och utmanande lärmiljö för förskolans alla barn.

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
I vårt projekt med Godistrollet pratar vi bland annat om att våga säga stopp.	Dokumentera barn i olika situationer. Visa i dokumentationen på vad vi pedagoger ser med för ögon. Lyft de goda gärningarna som barnen gör.	Vi vill att barn ska förstå vikten av gott kamratskap. Fokus ska inte ligga på vad de INTE får göra utan de ska känna till HUR vi är mot varandra. - Dela med sig - Fråga hur det gick - Samarbeta - Trevligt språk - Hjälpa en kompis - Ok att skratta med	Emma och Matilda på Röd/grön är ansvariga för att följa upp hur vårt arbete med gott kamratskap.

		- TACK och FÖRLÅT är våra viktigaste ord	
Våga visa olika känslor	Vi låter barnen få samtala om olika känslor. Hur ser vi ut då? Barnen får måla till musik som kopplas till olika känslor.	Att barnen blir mer uppmärksamma på olika känslor och förstår att alla känslor är okej att känna och inget att skämmas över.	Genom löpande dokumentation i skriven text och via en av våra projektväggar inne på avd. Anne ansvarar.
Vi jobbar dagligen med våra kompisböcker.	Visa och ge exempel, dramatisera på goda/mindre goda gärningar så att alla barn kan delta utifrån sin förmåga utifrån det vi läst i kompisböckerna.	Alla barn på förskolan ska känna till "Kanin och Igelkott" och kunna omförvandla deras goda gärningar till sina egna i verkligheten.	Alla pedagoger på förskolan.

6. Delaktighet

Varje enskild medarbetare ska idag på eget initiativ hämta information och kunskap om de olika diskrimineringsgrunderna. All personal ska ta del av Skolverkets allmänna råd rörande likabehandling.

Vårt arbete med likabehandlingsplanen ska diskuteras och följas upp utifrån mål och åtgärder på något av våra apt på förskolan.

Vi pedagoger diskuterar, dramatiserar, problematiserar samt dokumenterar olika situationer kopplade till vårt värdegrundsarbete ihop med barnen.

Vårdnadshavare förväntas besvara enkäter och ta kontakt med förskolan så fort frågeställningar uppstår.

7. Förankring

Varje enskild medarbetare ska idag på eget initiativ läsa igenom och sätta sig in i det som står i vår likabehandlingsplan. Den ska diskuteras på våra gemensamma möten.

Barnen får den förankrad via ord, handlingar och olika planerade aktiviteter som har koppling till olika situationer.

Vårdnadshavare blir uppmärksammade om vår likabehandlingsplan via vår plattform Vklass där den läggs ut i bifogad fil. För vårdnadshavare som saknar möjlighet att kunna ta del av den online så finns den att läsa i utskrivet format på förskolan.

8. Rutiner för akuta situationer

Om en situation uppstår där vi misstänker att ett barn känner sig kränkt, ska pedagogen genast ta tag i situationen. Är det ett barn som utfört kränkningen samtalar vi både med barnet som känner sig utsatt, och den eller de som utfört kränkningen. Den akuta situationen måste lösas så båda sidor utvecklar en förståelse för situationen, utifrån sin ålder och mognad.

Syftet är att den empatiska förmågan utvecklas för den som utfört kränkningen, så att kränkningen inte uppstår igen. Den utsatte måste kunna känna trygghet och tycka att det är roligt att komma till förskolan. Om en situation uppstår då vi misstänker att en vuxen kränker ett barn ska också pedagogerna gå in i den akuta situationen. Om vi ser någon pedagog utföra handling som vi bedömer vara kränkande för ett barn, säger vi omedelbart till den pedagogen att lämna situationen och att man själv tar över. Ärendet lämnas över till rektor som utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare. Ärendet och anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

